

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२३

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- श्रमाचे अर्थशास्त्र (EDSE-501)

दिनांक: २५/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. श्रमाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
२. औद्योगिक कलह/विवादांच्या कारणांची चर्चा करा.
३. महिला कामगारांच्या समस्या समजावून सांगा.
४. श्रम गतिशीलता परिभाषित करा? कामगारांच्या गतिशीलतेवर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. कामगार पुरवठ्याचे निर्धारक घटक स्पष्ट करा.
२. किमान वेतन ठरवण्यात येणाऱ्या अडचणी सांगा.
३. कामगारांना वेतनाव्यतिरिक्त मिळणारे इतर मोबदले स्पष्ट करा.
४. भारतातील बेरोजगारीचे कारण स्पष्ट करा.
५. मजुरांची उत्पादकता वाढवण्यासाठीचे उपाय सांगा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. श्रम अर्थशास्त्राचे महत्त्व
२. श्रम गतिशीलतेचे प्रकार
३. श्रमिक बाजाराची संकल्पना
४. कामगार संघटनेची वैशिष्ट्ये

Translation in English

Sub: Economics of Labour (EDSE - 501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the characteristics of labour.
2. Discuss the reasons for industrial disputes.
3. Explain the problems of female labours.
4. Define Labour Mobility? Explain in detail the factors affecting on labour mobility.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the determinant factors of labour supply.
2. State the problems in deciding the minimum wages.
3. Explain the factors labours gets other than wages as a remuneration.
4. Explain the reason for unemployment in India.
5. State the remedies for increase the productivity of labour.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Importance of Labour Economics
 2. Types of Labour mobility
 3. Concept of labour market
 4. Features of Trade union
-